

Правові засади участі
громадськості в прийнятті рішень,
що стосуються безпеки ядерної
енергетики в Україні

Третяк Тарас Олексійович

Існуюча процедура участі громадськості

- Складання, погодження та публікація заяви про наміри (п. 1.6 ДБН А.2.2-1-2003);
- Підготовка матеріалів ОВНС (п. 1.6 ДБН А.2.2-1-2003);
- Експертиза проектної документації на будівництво (ст. 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»);
- Розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження техніко-економічного обґрунтування (ч. 2 ст. 3 Закону України «Про порядок прийняття рішення»)

Існуюча процедура участі громадськості

- Рішення про погодження розміщення на територіях адміністративно-територіальних одиниць ядерних установок (ст. 3 Закону про порядок прийняття рішення);
- Закон України про розміщення відповідної ядерної установки.
- Дозвіл на виконання будівельних робіт (ст. 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»);

Складання погодження та публікація заяви про наміри (п. 1.6 ДБН А.2.2-1-2003)

- п. 1.6 ДБН А.2.2-1-2003 встановлює лише обов'язок публікувати заяву про наміри, не вказуючи яким чином це має здійснюватися;
- Необхідно встановити обов'язок публікувати заяву про наміри на сайті Мінприроди.

Підготовка матеріалів ОВНС (п. 1.6 ДБН А.2.2-1-2003)

- Матеріали ОВНС розробляються на стадії ТЕО, на якій відсутня значна частина технічних рішень (може бути навіть не визначено який реактор буде використовуватися).
- В ряді випадків територіальну альтернативу, на момент складання матеріалів ОВНС, вже визначено.
- Наприклад, Енергетичною стратегією України та період до 2030 року було визначено ввести в експлуатацію енергоблоки № 3 та № 4 ХАЕС.

Рішення про погодження розміщення на територіях адміністративно-територіальних одиниць ядерних установок

може бути двох видів:

- 1) орган, який приймає рішення зобов'язаний лише врахувати думку громадськості;
- 2) громадськість має право вето на відповідний проект.

Рішення про погодження розміщення на територіях адміністративно-територіальних одиниць ядерних установок

- Частина 1 ст. 3 Закону України «Про прийняття рішення»
- Рішення про погодження розміщення на територіях адміністративно-територіальних одиниць ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення, приймають місцеві органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування **з урахуванням думки відповідної територіальної громади (відповідних територіальних громад), висловленої під час проведення громадських слухань.**
- Втілено концепцію врахування.

Закон України про розміщення відповідної ядерної установки

- Є остаточним рішенням у розумінні Конвенції Еспо та Орхуської конвенції;
- Затверджені в ньому параметри не можуть бути змінені подальшими дозволами.
- Не закріплює всіх показників проекту.
- Подальші документи дозвільного характеру, якими затверджуються інші екологічні параметри вже не є предметом громадських обговорень.

Шляхи вдосконалення процедури участі громадськості

- Публікація заяви про наміри та матеріалів ОВНС на офіційному веб-сайті Мінприроди в мережі Інтернет.
- Надання можливості громадськості та органам виконавчої влади здійснювати коментування матеріалів ОВНС.
- Вдосконалення відповідальності на порушення вимог чинного законодавства та негативного впливу на довкілля ядерних об'єктів.
- Підвищення ефективності судових процедур захисту екологічних прав громадян.

Дякую за увагу